

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput II

urn:nbn:de:bsz:31-97032

ADMIRANDA PISCUM,

CAPUT I.

DE ACU, ANTHIA & APHYA seu APUA.

Acus piscis timam sub ventre habet, in qua ova reponi Rondeletius, autopsia edoctus, scripsit. Cum enim ejusmodi piscem hyemis initio aliquando secatet, in ea tima multa ova reperit. Ita autem post partum coit, ut coalescere videatur; quod mirum non esse luciorum Anglicorum exemplum ostender. Adeo duro integrum cortice, ut acuto gladio secari vix possit. *Anthia*, ubi se captivos inveniunt, lugent suam mortem, & quodammodo supplices videntur; retibusque insultantes insidias transilire conantur. Asperitate dorsi dissecare lineam, captivosque liberare socios, *Ovidii* & *Plutarchi* autoritate demonstratur. *Aphyia Thalerica* tam mollis est & pinguis pisciculus, ut, si aliquandiu manibus tractetur, liquefiat, aut si magna eorum copia in navibus vehatur, pinguedinem stiller, quæ collecta, lucernarum præbet pabulum. Horum pisciculorum figuræ, referente *Suida*, ex rapis feminis in longa & tenuia frusta dissectis, ex oleo coctas, saleque & papavere aspersas, Nicomedi Bithyniarum Regi, pro veris proposuit *Aprius*.

CAPUT II.

DE ANGUILLA.

Anguillas in multis dulcibus aquis inveniri, nemorū dubitat: attamen in illis quæ Danubio influunt non repetiri, cum, quæ Rheno illabuntur eās nutritant, Nauclerus prodidit. Causam in frigiditatem Danu-

bii conjectit *Albertus*, hancque exinde oritur, quod ante fauces Alpium ab occidente in Orientem fluat, maiorem partem aquarum ex hisdem accipiat, adjicit. Solz contra aliorum piscium morem non superfluitant mortuæ, teste *Plinio*; rationem in ventre exiguo, & pinguedine pauca quæsivit *Aristoteles*. Sic se rem habere, lampetratum, congorum, murænatum pinguedine abundantium ostendit superfluitatio. Tanta earum alacritas, ut à Phalacrococorace integræ devorata, per intestina novem repetitis vicibus elabuntur, tum retineantur cum debilitate fuerint *Gesnerus*. In fynu detentos, maiores præsertim, hominem ad suffocationem vincire, testatur *Cardanus*. A Sole in terra attactæ emotiuntur; sed ægertime alias, vita post excitationem manens ostendit. In Arethusa Chalcidensi manus, in auribus argenteis & aureis ornatas, cibum de manibus largientium accepisse, *Athenaeus*, *elianus*, & *Plutarchus* referunt. Idem in Eloto amne fuisse *Nymphodorus* auctor est.

CAPUT III. DE BALÆNA & BARBO.

Ceterum omnium maxima ac princeps est *Balaena*. *Plinius* maximum in Indico mari animal vocat, illique quaterna jugera adscribit: hæc autem *Massarius* nongentorum sexaginta pedum longitudinem interpretatur. *Nearchus* virginitatem passuum Balenarum magnitudinem constare tradidit, qui in insulis ante Euphratem, cetum mari ejectum, centum & quinquaginta cubitorum se vidisse, refert. Quæ in Scaldi fluvio decem ab Anverpia milliaribus anno 1577, die 2 Iulii capta est, colore erat ex cæruleo nigricante: fistulam in vertice habebat, qua aquam eruçtabat magna vi: Longitudo ejus erat pedum octo & quinquaginta, altitudo sedecim; cauda quatuordecim pedes lata, ab oculo ad rostrum extrellum intervallum sedecim pedum. Maxilla inferior senum in singulis la-

teri-

PIS
tius pedum erat, vige
to sociem foraminib
tino cause, excav
sum longissimum se
unica à magis annis ac
p. Comitis adjacentem
un fuscus dicitur; Cap
pinguidine, ipsi bider
ambora specie v
dissimiles, virginis
distantiam, Saxum.
lantis ova venenata e
obseruavit. Antoni
quam duos dundrum
tempore talem ventr
cupitæ simili appa
carinis parte senectute
accidet passio. N
quam ova supca & inf

CA
DE CYPR
CONGRO,

Cypriæ lapillam
candidum & durum
in medio fabstantiam
anelli flexilem posse
quod liberum pond
um in Latio amnere
gravidam se ten
tum oris masculum &
spicula. In Polonia
podam, glacie ol
fumine qualiter, inver
tere dissolutis, appa
gus est pisces, in Aran
dicas, decrescente ti